

e-Rojnost č. 260

Znojemské dění komentuje Jiří Cmunda Roupec

Vychází od září 2017

13. 9. 2022

Volební agitace je pro některá média manou nebeskou .... str. 2

Tablo lídrů a lídryň volebních stran .... str. 3

Magazín: Národní památník Mount Rushmore a jeho protiváhy

Na stagnaci Znojma se podílí i místní média

Občas se mě známí a čtenáři Rojnosti ptají, jak dlouho hodlám svoji Rojnost ještě vydávat. Odpovídám: Pokud mi síly budou stačit, tak tak dlouho, pokud bude trvat současný stav jednostranného informování znojemské veřejnosti ze strany radnice a jí nakloněných místních médií.

Znojmo, jako málokteré okresní město v republice, nabízí občanům čtyři tištěné zpravodajské zdroje – znojemskou mutaci Brněnského deníku (ZD), regionální týdeníky Znojemsko (ZN) a Znojemský týden (ZT) a radniční zpravodaj Znojemské listy (ZL). Mohlo by se zdát, že Znojmáci žijí v informačním nadbytku a mohou si vybírat. Leč opak je pravdou. Všechny čtyři tiskoviny, pokud se informací o Znojmu týká, jeho obecní správy a koaliční politiky radnice, vycházejí v převážné míře z jediného zdroje (částečně s výjimkou ZD), a tím je tiskové oddělení radnice, pracující podle direktiv vedení města, přesněji řečeno podle pokynů starosty. Rojnost přirozeně sleduje též edici tiskových zpráv města, a když poté je porovná s obsahem místních novin, respektive jejich stran, zaměřených na dění města, všechny jsou víceméně stejné.

**Čtvery noviny –
informace jedna**

Zkrátka, co vydá radnice, to takřka bez úprav otisknou. (Týká se to zejména ZN a ZT.) Je nasnadě, že ne všechna rozhodnutí radnice jsou bez vad, chyb a omylů, často je víc slibů než činů. Radnice se zaměřuje na údržbářské a rekonstrukční práce městského centra, ale o nápravě hlavních neduhů města jen mluví, nebo se její opatření míjejí účinkem. Na tom nic nemění fakt současné megainvestice do výstavby krytého bazénu v Louce. Výsledkem je pak celková stagnace města. Na tom mají nemalý díl viny i místní média, která prakticky zcela rezignovala na jednu ze zásad žurnalistické práce a tou je kritický pohled na dodanou zprávu, zavánějící ve většině případů snahou ovlivnit veřejné mínění ve prospěch autora informace.

Po pádu totalitního režimu v listopadu '89 byl zrušen tiskový monopol komunistické strany a současně i cenzura tisku. Záhy si však politikové našli jiný způsob, jak ovlivňovat veřejné mínění. Nahrála jim k tomu tehdejší situace na mediálním trhu.

Rovněž ve Znojmě se okresní noviny privatizovaly. Tento ekonomický manévř se bohužel udál v době, kdy výroba novin a jejich distribuce se začaly výrazně prodražovat, navíc redakce se musely finančně vyrovnat i s takřka jednorázovým tlakem při zavádění počítačů a elektronických systémů do redakční práce. Do té doby víceméně stálý novinový trh, podepřený tzv. povinnými odběry novin do podniků, skončil. Vznik nových médií a širší dostupných informací z jiných zdrojů se projevilo na všeobecném poklesu prodeje novin. To vše a řada dalších faktorů dopadalo tíživě na mediální subjekty. Znojemské soukromé noviny bez dostatečně velkého provozního kapitálu to přivedlo k omezení redakčního kádrů, včetně stálých dopisovatelů, což jim neumožňuje plně

rozvinout redakční práci. Misky vah příjmů převážily na stranu inzerce na úkor prodaných novin, tedy jejich obsahu. Ve znojemských podmínkách se současně zhroutila část podniků, které do té doby pravidelně inzerovaly v místních novinách. Zbylé měly s transformací na nové poměry samy finanční starosti. Inzertní prostor se tak výrazně zúžil. Za této situace se staly silným pravidelným inzerentem organizace státní správy. To je obecná zkušenost a patrně začala platit i ve Znojmě. Redakce si takových klientů musely vážit a prakticky jim začaly dělat hláskou troubu. Byť se deklarují jako nezávislé, jsou závislé na inzerentech.

Redakce využívají hotových zpráv radnice, které prakticky neredigují, natož aby se jejich obsahem hlouběji zabývaly. Vzhledem k tomu, že těžištěm zisku se vedle dvoustránkového funerálního zpravodajství, z valné části stala propagace městských akcí, a proto není v zájmu redakce si kritikou radnice stálého inzerenta rozházet. Je otázkou, jak to s nimi bude dál za současného růstu cen papíru a energie a tím pádem tiskárenských prací, zvýšení nákladnosti běžného provozu jak redakce, tak i radnice.

Po revoluci jistou dobu opozičně vystupoval druhý znojemský regionální týdeník Znojemský týden. Poté, co jeho zakladatel Zbyšek Dřevojan zemřel, koupila od dědiců list společnost vlastněná Oldřichem Groisem, bratrem starosty Jana Groise. Znojemský týden se tak stal prakticky přes noc druhým radničním zpravodajem a také radnicí podporovaným.

Je až neskutečné, že se tento stav kooperace vedení Znojma a místních sdělovacích prostředků stále drží. Že se dosud nenašla politická síla, která by byla s to onu neblahou situaci změnit. Často slyším a po internetu kolují výhrady vůči zpravodajství České televize, proti novinám vlastněným Babišem..., ale ve Znojmě se proti tomu, co je médiím na ústřední úrovni vytýkáno, nikdo nepostaví ani se nad tím nepozastaví.

Je otázkou, jak tento nežádoucí stav kolaborace novin s místní samosprávou změnit. Již před časem jsem nadhodil do veřejného prostoru návrh vytvoření skutečně nezávislých místních novin, jakožto jednoho z nástrojů nejednostranného informování veřejnosti. Radnice by ve svém zájmu o demokratické vedení města zajistila jejich chod finančně z úspor za zrušené ZL s jednostrannými informacemi (organizačním zprávám a informacím by byl prostor v novém médiu garantován). Redakce by byla zcela nezávislou na vedení města a na politických stranách. Četnost vydání by se zvýšila na týdenní cyklus. Mimořádná sdělení občanům by byla navíc distribuována do každé znojemské domácnosti prostřednictvím radničního bulletinu. Část prostředků by si noviny vydělávaly komerční a osobní inzercí. A také díky kvalitnějšímu obsahu i prodejem novin. Dalo by se jistě zažádat vzhledem k novátorskému charakteru novin o grant Fondu nezávislé žurnalistiky, jenž by současně dohlížel na dodržování nezávislosti titulu.

**Řešení by bylo,
ale jen pro
osvícenou radnici**

Nedělám si iluzi, že se v dohledné době podaří vznik navržených nezávislých znojemských novin prosadit. Ostatně ani náznak něčeho podobného se ve volebních programech místních politických stran neobjevil. Pro budoucnost a rozkvet Znojma je to jedna z nevyhnutelných podmínek.

Volební agitace je pro některá média manou nebeskou

Situaci popsanou v předchozím článku víceméně dokresluje 35. číslo regionálních novin Znojemsko z 29. srpna. Na první až páté, potažmo deváté tiskové straně přináší deset předvolebních prohlášení znojemských politických stran či uskupení. Z toho osm je za článkem deklarováno poznámkou – placená inzerce. Jedná se o „inzeráty“ Znojmaků, Znojemské koalice (ČSSD+KSČM+Zemanovci), Pro Znojmo (STAN+MZH+nezavislí), Pirátů, TOP 09, SPD, ANO. Vedle toho je na první straně s přetahem na pátou předvolební materiál starostovy strany Naše Znojmo, označený značkou redaktora, a tudíž nezátížený inzertním poplatkem. Stejně je to s volební agitkou uskupení Spolu (ODS+KDU–ČSL). Z toho jasně vyplývá, že redakce naučtovala opozičním stranám včetně Pro Znojmo za otištění jejich článků inzertní poplatek, stranám současné koalice (bez koaličního partnera Pro Znojmo) otiskla prakticky totéž bez poplatku. Je možné, že v obou případech je to

bonus za plošné inzeráty, otištěné v témže čísle, které jsou obvykle účtovány vyšší sazbou. To, jak redakce nahlíží na dodané materiály, je výhradně v její kompetenci, přesto to o něčem vypovídá. Podle toho se dá soudit, že redakce sází na vítězný postup starostovy partaje Naše Znojmo a na uskupení Spolu. Pakliže to tak dopadne, může redakce dál očekávat stabilní přísun inzerátů z radnice a ze Znojenské besedy, kde je šéf ODS ředitelem.

KDO Z NICH STANE V ČELE ZNOJMA?

*Bohumila Beranová
(Znojmáci)*

*Monika Gaszczyková
(DOMOV)*

*PhDr. Jiří Kacetyl
(Pro Znojmo)*

*Mgr. František Koudela
(ODS, KDU-ČSL)*

*Ing. Jakub Malačka
(Naše Znojmo)*

*Mgr. Pavel Nevřkla
(Piráti)*

*Ing. Ivana Solařová
(ANO)*

*Monika Proche
(Přísaha)*

*Mgr. Svedíková Vávrová
(SPD)*

*Ing. Martina Špačková
(TOP 09)*

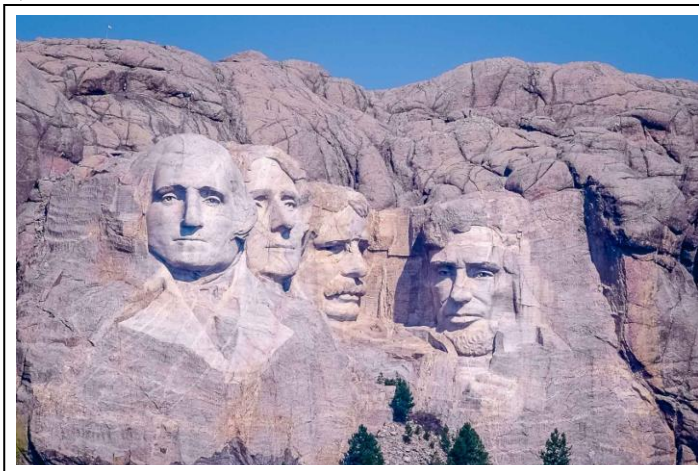
*Mgr. Lukáš Vágner
(ČSSD, KSČM, Zemanovci)*

**Rojnost přeje znojemským voličům šťastnou ruku při volbě nového vedení města.
Věříme, že i naše informace přispěly k Vaší lepší orientaci.**

Národní památník Mount Rushmore a jeho protiváhy

Podle smlouvy z roku 1868 přislíbila vláda Spojených států celé území Black Hills v Jižní Dakotě indiánům z kmene Siouxů. Když ale v 70. letech 19. století se tam objevilo zlato, přiměla vláda indiány, aby se části území vzdali. Poté, co byla ložiska zlata vyčerpána, zájem o tuto oblast opadl. Historik Doane Robinson v roce 1924 navrhl využít skalní masiv Mount Rushmore k vytvoření obřího sousoší mužů, kteří se podíleli na dobývání Divokého západu, a tak podpořit zájem turistů o tuto oblast. Sochař Gutzon Borglum však oponoval názorem, že by socha měla mít širší význam, a navrhl sousoší čtyř amerických prezidentů, kteří se podíleli na vzniku, růstu, rozvoji a zachování národa. Byli vybráni George Washington, Thomas Jefferson, Theodor Roosevelt a Abraham Lincoln. V tomto pořadí jsou v sousoší zobrazeni. Velikost hlav je 18 metrů. Rozsah památníku je 5,17 km².

Práce začaly 4. října 1927. Zpočátku byl k odstranění přebytečné skály v objemu zhruba 410 000 tun použit dynamit. Poté dělníci, Borglum jich najal čtyři sta, zavěšení na laněch odtesávali skálu pomocí pneumatických kladiv. Práce přímo na stavbě řídil sochař a kameník italského původu Del Bianco. V červenci 1934 byla dokončena tvář prezidenta Washingtona, o dva roky později byl hotov Jefferson, v září 1937 Lincoln a v roce 1939 Roosevelt.

Kongresu Spojených států byl předložen návrh, aby sousoší bylo doplněno o podo-

biznu vůdkyně boje za občanská práva Susan B. Anthonyové. Kongresmani návrh z finančních důvodů zamítli.

Byly i další návrhy, aby bylo sousoší doplněno o tvář Johna F. Kennedyho či Ronalda Reagana... Po smrti Gutzona Borgluma dílo dokončil jeho syn Lincoln.

Pro konečnou úpravu soch se praskliny ve skále zapravovaly tmelem, který ale nebyl dostatečně účinný proti pronikání vody. Nyní je horolezci tmelí silikonem a pak zamaskovávají žulovým prachem. Pohyb skály je sledován pomocí elektronického monitorovacího zařízení.

V roce 1998 bylo rekonstruováno původní návštěvnické centrum, chodníky i naučná, tzv. Prezidentská stezka. Mount Rushmore je hlavní turistickou atrakcí Jižní Dakoty. Každoročně se tam přijede podívat na prezidenty více než dva miliony návštěvníků.

Mount Rushmore ale není ani při svých úctyhodných rozměrech největším sochařským monumentem. Předčila ho tzv. basreliéfní socha Confederate Memorial Carving poblíž Atlanty ve státě Georgia, zobrazující tři konfedační vůdce občanské války – prezidenta Jeffersona Davise a generály Roberta E. Lee a Thomase J. „Stonewalla“ Jacksona na koních. Dílo má na výšku 27 metrů a na délku 58 metrů.

Pokud bude poblíž Mount Rushmore dokončena socha indiánského náčelníka Splašeného koně, vítěze bitvy u Little Bighornu, která vzniká u města Custer podle návrhu Korczaka Ziolkowského, bude se svými 172 metry největší sochou světa.

Vážení a milí čtenáři Rojnosti, rád uvítám také vaše názory, souhlasné i nesouhlasné.

Předchozí čísla Rojnosti jsou na webových stránkách <http://www.jiri.cmunda.roupec.sweb.cz/> v sekci Novinářská činnost – e-Rojnost

PhDr. Jiří C. Roupec

Adresa redakce: roupec.jiri@volny.cz